

**Седамнаеста седница
ФОРУМА ЗА КЛИМАТСКЕ ИЗГЛЕДЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ
(SEECOF-17)
април – мај 2017**

**КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЛЕТО 2017. ГОДИНЕ ЗА
ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И КАВКАСКИ РЕГИОН (SEE&C)**

Експерти за климу из мреже Регионалних климатских центара Регионалне асоцијације VI за Европу Светске метеоролошке организације, и то из нодова за дугорочну прогнозу (Meteo France, Француска i Roshydromet, Русија) и мониторинг климе (Deutscher Wetterdienst, Немачка); UK Met-Office-a (Уједињено Краљевство); Глобалног центра за прогнозу времена Европског центра за средњерочне прогнозе времена (ECMWF); Међународног истраживачког института за климу и друштво (IRI, САД); Националног центра за прогнозу животне средине (NCEP, САД); Виртуелног центра за климатске промене за југоисточну Европу (SEEVCCC, Србија); и националних хидрометеоролошких служби земаља SEECOF региона значајно су допринели успешном спровођењу SEECOF-17 форума у погледу развоја релевантних документа и обезбеђивања научних смерница и препорука.

SEECOF-17 се састојао од следећих корака:

- Корак 1: квалитативна процена тачности климатских изгледа за зиму 2016/17. г.
- Корак 2: процена садашњег стања климе укључујући глобалне карактеристике климе великих размера и процене њених вероватних промена у току наредних месеци
- Корак 3: доношење заједничке прогнозе за лето 2017. године

Сва релевантна документација постављена је и ажурирана на интернет страни Виртуелног центра за климатске промене за југоисточну Европу: <http://www.seevccc.rs>

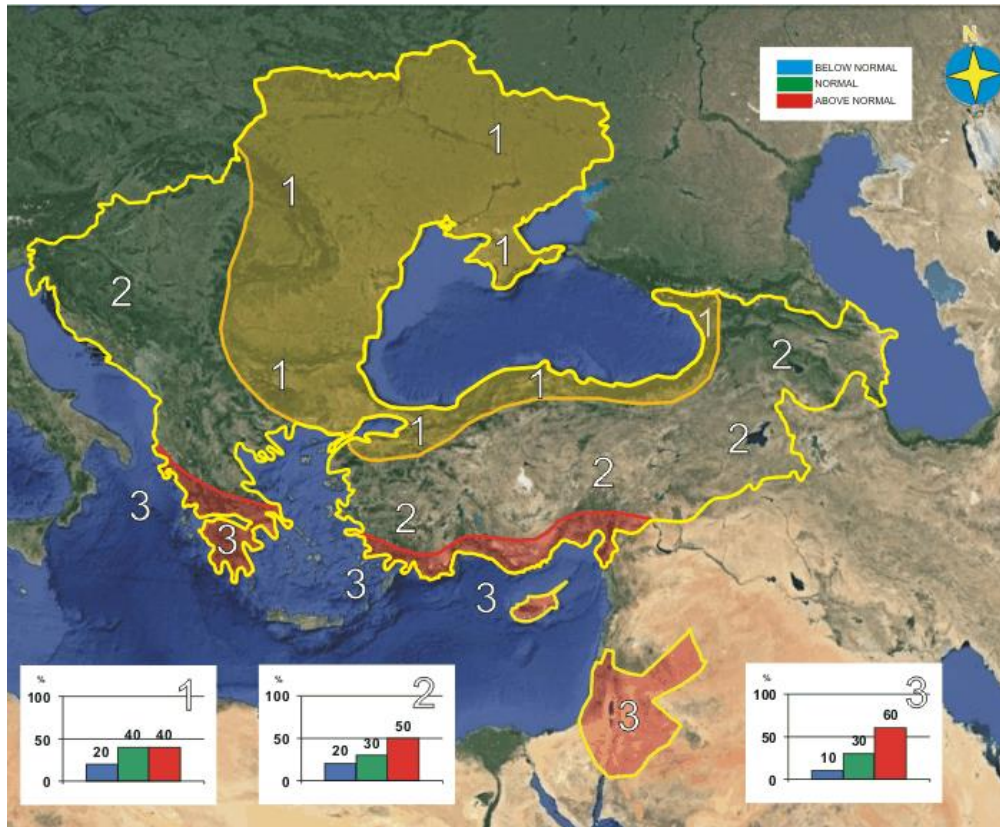
SEECOF-17 КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЛЕТО 2017. ГОДИНЕ

Исто као и MedCOF-8 климатски изгледи, SEECOF-17 прогноза се заснива на резултатима динамичких модела, између осталог и оперативних продуката SEEVCCC центра, статистичких модела као и познатих телеконекија климатских карактеристика великих размера.

Ел Нињо јужна осцилација (ENSO) у тропском Пацифичком океану задржава се у неутралном стању, са температуром површине океана изнад просека у источном Пацифику, и температуром површине океана око просека изнад централног и централно-источног дела Пацифика. Постојећи прогностички модели указују на повећану вероватноћу тренда појаве Ел Ниња (ENSO) током лета и јесени 2017. године. Изнад Атлантског океана одржава се интензивна негативна аномалија температуре површине океана која се простире од области Лабрадора до Њуфаундленда и на југ, јужно од Исланда. Температура површине мора изнад Медитерана је топлија од просека. Недовољно поуздана сезонска прогноза времена условљена је одсуством јасних покретача климатског система и самим тим slabим сигналом великих размера.

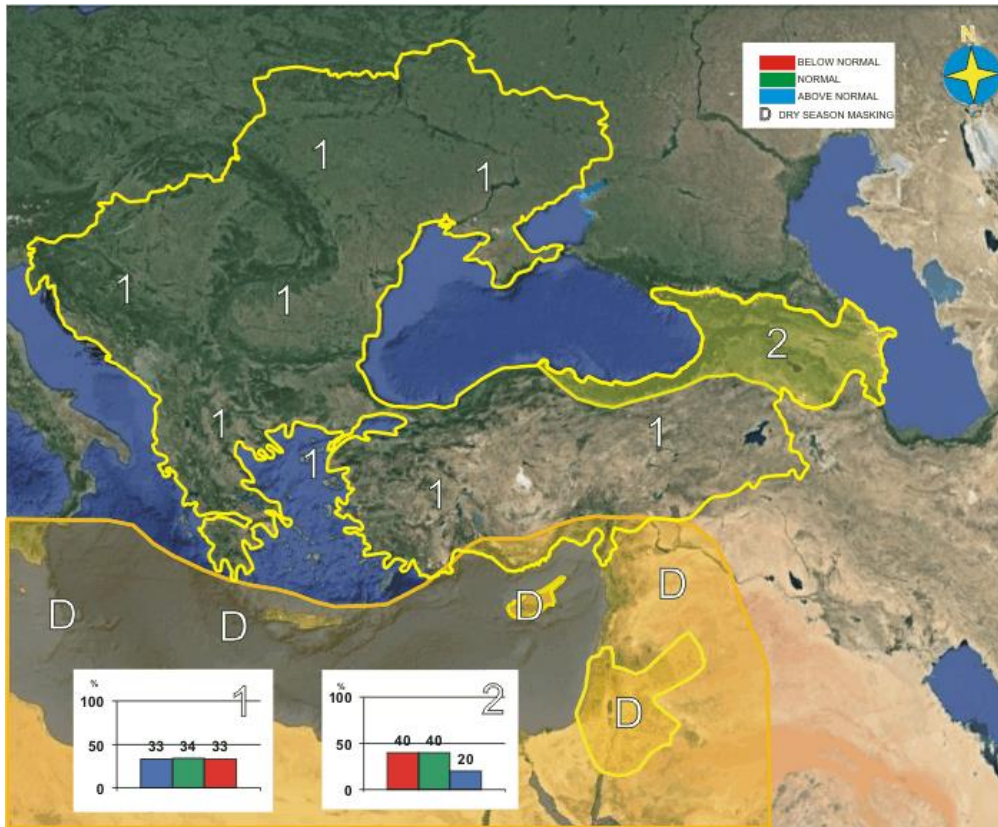
Поред природних покретача климе, као што су Ел Нињо јужна осцилација (ENSO) и дипол Индијског океана (ИОД), на климу региона утиче и дугорочни тренд пораста температуре атмосфере и океана, због глобалног загревања.

Карте показују пробабилистичку заједничку прогнозу за терцилне категорије аномалија сезонске средње температуре и падавина, у односу на период 1981 – 2010. године. Због тренда климатског отопљавања изабрани референтни период има утицаја на аномалије.

Слика 1. Графички приказ температуре ваздуха током лета 2017.

У целом SEECOF региону постоје изгледи да летње температуре ваздуха буду изнад просека. Вредност вероватноће за летње температуре изнад просека повећава се од севера и североистока ка југозападним и јужним деловима SEECOF региона. Вредност вероватноће за превазилажење просечних летњих температура је мања у источном делу Балканског полуострва, Украјини и дуж обала Црног мора (зона 1 на слици 1), док је вредност вероватноће за услове изнад просека највећа у јужном делу Грчке, области источног Медитерана са припадајућим обалама, Јордану и Израелу (зона 3 на слици 1). Генерално речено, релативно високе вредности вероватноће за појаву летњих температура ваздуха изнад просека вероватно су једним делом последица тренда климатског загревања.

Слика 2. Графички приказ падавина током лета 2017.

Непоузданост регионалних прогноза је већа за падавине него за температуре. Непоузданост је велика за цео SEECOF регион (зона 1 на слици 2) – вредност вероватноће за појаву услова испод, изнад и око просека је приближно једнака. Изузетак је област јужног Кавказа и северноисточне обале Турске (зона 2 на слици 2) са летњом количним падавина испод или око просека. Треба напоменути да су у одређеним деловима земље, посебно планинским областима, услед епизода повећане конвекције у комбинацији са обилним падавинама, могуће летње количине падавине око или изнад просека. У области источног Медитерана са припадајућим обалама, Крита, Израела и Јордана, услед маскирања сигнала током сушне сезоне, није могуће прогнозирати укупне летње количине падавина.

Напомена:

Свака детаљнија информација о сезонској прогнози времена, уз краткорочно ажурирање и упозорења биће доступна током летњих месеци у националним метеоролошким службама, заједно са детаљима методологији и прогнозљивости дугорочних прогноза.

**Графички приказ климатских изгледа у овом извештају служи само као смерница и не представља никакво мишљење о правном статусу било које земље, територије, града или области, о њиховим надлежним властима, нити се бави њиховим границама.*

ДОДАТАК А: Стране које су дале допринос форуму SEECOF-17

- Светска метеоролошка организација
- Met Office, Уједињено Краљевство
- Међународни истраживачки институт за климу и друштво, Сједињене Америчке Државе
- Европски центар за средњорочне прогнозе времена (ECMWF)
- Météo France, Република Француска
- Roshydromet, Руска Федерација
- Deutscher Wetterdienst, Федерална Република Немачка
- Национални центар за прогнозу животне средине, Сједињене Америчке Државе
- Подрегионални центар за климатске промене за југоисточну Европу чији је домаћин Републички хидрометеоролошки завод, SEEVCCS, Република Србија
- Институт за геонауке, енергетику, воде и животну средину, Албанија
- Државни хидрометеоролошки завод Јерменије, Јерменија
- Национални институт за метеорологију и хидрологију, Република Бугарска
- Државни хидрометеоролошки завод, Република Хрватска
- Метеоролошка служба, Република Кипар
- Национална метеоролошка служба Грчке, Грчка
- Национална агенција за животну средину Грузије, Грузија
- Метеоролошка служба Републике Мађарске, Република Мађарска
- Метеоролошка служба Израела, Израел
- Републички хидрометеоролошки институт, Бивша Југословенска Република Македонија
- Државни хидрометеоролошки завод Молдавије, Молдавија
- Хидрометеоролошки институт Црне Горе, Црна Гора
- Национална метеоролошка служба, Румунија
- Федерални хидрометеоролошки завод Федерације Босне и Херцеговине, Федерација Босна и Херцеговина, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске, Република Српска, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Државни метеоролошки завод Турске, Турска
- Хидрометеоролошки центар Украјине, Украјина